

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
ЕКОНОМІКА ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
 для здобувачів вищої освіти 2 курсу денної форми здобуття освіти (1,6 р.н.)
 освітньої програми «Якість, стандартизація та сертифікація»
 спеціальності 073 «Менеджмент»
 галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
 другого (магістерського) рівня вищої освіти

ВИКЛАДАЧ

БРАТИШКО
Юлія Сергіївна

yezjf@nuph.edu.ua

1. **Назва закладу вищої освіти та підрозділу:** Національний фармацевтичний університет, кафедра управління та забезпечення якості у фармації.
2. **Адреса кафедри:** м. Харків, вул. Олександра Невського, 18, 3-й поверх, т. 057-771-81-47.
3. **Веб-сайт кафедри:** <https://quality.nuph.edu.ua>
4. **Інформація про викладача:**

Братішко Юлія Сергіївна

Доктор фарм. наук, професор кафедри управління та забезпечення якості у фармації, відповідальна за навчальні плани освітньо-професійної програми «Управління охороною здоров'я та фармацевтичним бізнесом», супервайзер СУЯ НФаУ кафедри управління та забезпечення якості у фармації. Досвід науково-педагогічної діяльності – 17 років. Член Української асоціації з розвитку менеджменту та бізнес-освіти (УАРМБО), член ГО «Вінницька обласна асоціація фармацевтів «Cum Deo», член Громадської наукової організації «Міжнародний центр з розвитку науки і технологій», Голова фахової атестаційної комісії з прийому вступних випробувань за спеціальністю 073 «Менеджмент». Викладає освітні компоненти: «Соціальний менеджмент і соціальна відповідальність», «Управління персоналом і трудове право», «Управління персоналом», «Самоменеджмент і комунікативний менеджмент», «Економіка інноваційної діяльності», «Інноваційний менеджмент», «Управління інноваційним розвитком та конкурентоспроможністю організацій», «Управління та економіка інноваційної діяльності», «Економіка праці та соціально-трудова відносини». Автор і співавтор 1 національного підручника, 10 навчальних посібників, 8 монографій, 9 науково-методичних рекомендацій, понад 30 навчально-методичних рекомендацій, понад 100 тез доповідей конференцій різних рівнів, понад 80 наукових та фахових статей у вітчизняних та закордонних виданнях, 9 термінів фармацевтичної енциклопедії. Наукові інтереси: управління фармацевтичним персоналом, соціальна відповідальність фармацевтичного бізнесу.

5. **Консультації** відбуваються згідно з розкладом он-лайн, який розміщено на сайті кафедри управління та забезпечення якості у фармації за посиланням <https://quality.nuph.edu.ua/>.

6. **Анотація освітньої компоненти:** освітня компонента «Економіка інноваційної діяльності» є вибірковою для другого (магістерського) рівня зі спеціальності 073 Менеджмент освітньої програми «Якість, стандартизація та сертифікація». Її основним завданням є підготовка магістра менеджменту, що володіє знаннями і практичними навичками з методологічних, методичних, нормативно-правових та організаційно-економічних аспектів формування і розвитку системи інноваційного управління підприємства.

7. **Мета освітньої компоненти:** Метою викладання освітньої компоненти «Економіка інноваційної діяльності» є оволодіння знаннями щодо теорії та практики інноваційного управління і формування у здобувачів вищої освіти відповідних професійних компетентностей.

8. **Компетентності відповідно до освітньо-професійної програми:**

Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Hard-skills / Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

ФК 7. Здатність розробляти проекти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість.

ФК 10. Здатність до управління організацією та її розвитком.

9. **Програмні результати навчання (ПРН):**

ПРН 4. Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї.

ПРН 5. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах.

10. Статус освітньої компоненти: Вибіркова.

11. Пререквізити освітньої компоненти: «Економіка інноваційної діяльності» входить до комплексу підготовки магістрів менеджменту, який забезпечується обов'язковими освітніми компонентами: «Стратегічне управління організацією», «Управління проектами» тощо.

12. Обсяг освітньої компоненти: 4 кредити ЕКТС: 50 годин аудиторних занять, з них – 14 годин лекцій, 36 годин – практичних занять, 70 годин самостійної роботи.

13. Організація навчання:

Формат викладання освітньої компоненти: проведення лекцій, практичних занять.

Зміст освітньої компоненти:

Змістовий модуль 1. Економіка інноваційної діяльності

Тема 1. Теоретичні засади інноваційної діяльності

Еволюція теорії інновацій. Роль інновацій у забезпеченні економічного розвитку виробництва. Умови та імперативи переходу України на інноваційний шлях розвитку. Сутність інновацій та їх класифікація. Особливості класифікації інновацій у фармації.

Тема 2. Інноваційний процес та інноваційна діяльність

Сутність та етапи інноваційного процесу. Інноваційна діяльність та наукові підходи до її організації. Особливості інноваційних процесів у фармацевтичній галузі. Стан і тенденції розвитку науково-дослідної та інноваційної діяльності у фармацевтичній галузі.

Тема 3. Державне регулювання інноваційної діяльності

Актуальність державного регулювання інноваційної діяльності в умовах ринку. Іноземний досвід державного регулювання інноваційної діяльності. Державне регулювання інноваційної діяльності в Україні.

Тема 4. Організаційні форми інноваційної діяльності

Інноваційні організаційні структури та їх класифікація. Особливості організації інноваційної діяльності у фармацевтичній галузі. Організаційна побудова інноваційної організації.

Тема 5. Фінансове забезпечення інноваційної діяльності

Класифікація джерел фінансування інноваційної діяльності. Форми опосередкованого фінансування інноваційної діяльності. Венчурний капітал та венчурне підприємство.

Тема 6. Витрати на здійснення інноваційної діяльності

Склад і структура інноваційних витрат. Планування і контроль інноваційних витрат. Планування кошторису науково-технічного проекту. Витрати, пов'язані з реалізацією інноваційних проектів у фармацевтичному виробництві.

Тема 7. Ціноутворення на інноваційну продукцію

Фактори, які впливають на рівень цін на інноваційну продукцію. Види договірних цін на інноваційну продукцію. Розрахунок договірної ціни на науково-технічну продукцію. Особливості ціноутворення на інноваційні лікарські засоби. Ціна ліцензії та методи її розрахунку.

Тема 8. Інноваційні проекти

Поняття і сутність інноваційного проекту. Порядок розробки і реалізації інноваційного проекту. Аналіз та вибір інноваційних проектів. Планування і реалізація інноваційного проекту.

Тема 9. Оцінка ефективності інновацій

Ефект і ефективність впровадження інновацій. Методи оцінки ефективності інноваційних проектів. Показники економічної ефективності інноваційних проектів. Система комплексної оцінки ефективності інноваційних проектів у фармацевтичній галузі. Оцінка конкурентоспроможності інноваційних проектів у фармації.

Тема 10. Інноваційні ризики

Сутність і класифікація інноваційних ризиків. Методи аналізу і оцінки інноваційних ризиків.

Семестровий залік.

14. Види та форми контролю:

Контроль знань на кожному занятті: усне опитування, активна участь у дискусіях, виступи (наукові доповіді, презентації), зведені спостереження, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач, вирішення комплексних задач, підготовка наукових публікацій тощо.

Контроль змістових модулів: складання тестових завдань, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач.

Умови допуску до контролю змістових модулів: для допуску до контролю змістового модуля 1 необхідна наявність мінімальної кількості балів за темами змістового модуля 1.

Умови допуску до семестрового контролю: поточний рейтинг більше 60 балів, відсутність невідпрацьованих пропусків практичних і семінарських занять, виконання всіх вимог, які передбачені робочою програмою освітньої компоненти.

15. Система оцінювання з освітньої компоненти: оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою: поточний контроль – 5-8 балів за тему за практичними заняттями, змістовий модуль 1 – 10-20 балів. Результати семестрового контролю у формі семестрової оцінки оцінюються за шкалою ECTS, 100-бальною та недиференційованою шкалою («зараховано», «незараховано»).

Бали з освітньої компоненти нараховуються за таким співвідношенням:

Види оцінювання	Максимальна кількість балів
Змістовий модуль 1. Економіка інноваційної діяльності - оцінювання тем (1-10) (робота на заняттях 5-8 балів): робота на заняттях (усне опитування, виступи (наукові доповіді, презентації), активна участь у дискусіях, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач, пошукові завдання, зведені спостереження, проектування елементів забезпечення процесу самоменеджменту); - контроль змістового модуля 1 (складання тестових завдань, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач).	100 (100%)

Самостійна робота здобувачів вищої освіти оцінюється під час поточного контролю та під час контролю змістового модуля.

16. Політики освітньої компоненти:

Політика освітньої компоненти («правила гри») визначається вимогами кафедри до здобувача вищої освіти при вивченні освітньої компоненти щодо академічної доброчесності, щодо відвідування занять, щодо дедлайнів, відпрацювання, підвищення рейтингу, ліквідації академічної заборгованості, щодо оскарження оцінки з освітньої компоненти (апеляцій) тощо. Так, політика щодо академічної доброчесності ґрунтується на засадах академічної доброчесності, наведених в ПОЛ «Про заходи щодо запобігання випадків академічного плагіату у НФаУ» (<https://nuph.edu.ua/akademichna-dobrochesnist/>). Списування при оцінюванні успішності здобувача вищої освіти під час контрольних заходів на практичних (семінарських, лабораторних) заняттях, контролю змістових модулів та семестрового екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування викладачем.

Політика щодо відвідування занять. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відвідувати навчальні заняття (ПОЛ «Про організацію освітнього процесу НФаУ» (https://nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/pol-a1.1-38-018_polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-u-nfau-red.-03-2021.doc-zi-zminamy.pdf)) згідно з розкладом (<https://nuph.edu.ua/rozklad-zanyat/>), дотримуватися етичних норм поведінки.

Політика щодо дедлайнів, відпрацювання, підвищення рейтингу, ліквідації академічної заборгованості. Відпрацювання пропущених занять здобувачем вищої освіти здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про відпрацювання студентами пропущених навчальних занять та порядок ліквідації академічної різниці в навчальних планах у НФаУ» (https://nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2018/09/pol-a2.2-10-182_polozhennja-pro-vidpracjuvannja-propushhenih-zanjat-ta-porjadok-likvidacii-akademichnoi-riznici-1.pdf)) згідно з встановленим на кафедрі графіком відпрацювань пропущених занять. Підвищення рейтингу та ліквідація академічної заборгованості з освітньої компоненти здійснюється здобувачами освіти відповідно до порядку, наведеного в ПОЛ «Про порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у НФаУ» (https://nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/pol-a2.2.-32-031_polozhennja-pro-porjadok-ocinjuvannja-rezultativ-navchannja-zvo-u-nfau-red.05-2022.pdf)). Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених кафедрою для виконання видів письмових робіт з освітньої компоненти. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку – до 20% від максимальної кількості балів за даний вид роботи.

Політика щодо оскарження оцінки з освітньої компоненти (апеляцій). Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження (апеляцію) оцінки з освітньої компоненти, отриманої під час контрольних заходів.

Апеляція здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про оскарження результатів семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти у НФаУ» (https://nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/pol-a2.2-38-050_polozhennia-pro-oskarzhennia-rezultativ-pidsumkovoho-kontroliu-znan-zdobuvachamy-vyshchoi-osvity-u-nfau-red.01-2021.pdf)).

Політика щодо визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти. Визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти здійснюється відповідно до ПОЛ «Про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти

у НФаУ» (https://nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/pol-a2.3-32-208_polozhennja-pro-porjadok-viznannja-rezultativ-navchannja-otrimanij-shljahom-neformalnoi-ta-informalnoi-osviti-red.02-2022.pdf). Для оцінювання результатів неформального та/або інформального навчання здобувача вищої освіти атестаційна комісія визначає обсяг і методи демонстрації та вимірювання цих результатів навчання з урахуванням їх змісту та можливої специфіки. Методи демонстрації та вимірювання результатів неформального та/або інформального навчання заявника можуть відрізнятися від методів, які застосовуються для здобувачів освіти в рамках відповідної освітньої програми, водночас вони повинні забезпечувати змістову валідність оцінювання. Атестаційна комісія приймає рішення про визнання результатів неформального та/або інформального навчання здобувача, якщо за підсумками оцінювання підтверджено відповідність цих результатів результатам навчання, передбаченим відповідною освітньою програмою.

Атестаційна комісія приймає рішення про визнання результатів неформального та/або інформального навчання здобувача, якщо за підсумками оцінювання підтверджено відповідність цих результатів результатам навчання, передбаченим відповідною освітньою програмою.

17. Інформаційне та навчально-методичне забезпечення дисципліни:

Обов'язкова література	<ol style="list-style-type: none"> 1. Управління інноваційною діяльністю. Основи інноваційного менеджменту [Текст] : магістер. курс : підруч. для студ. ВНЗ / за заг. ред. С. М. Ілляшенка. – Суми : Університетська книга, 2018. – 856 с. 2. Посилкіна О. В. Управління інноваційною діяльністю : навч. посіб. для здоб. вищої освіти / О. В. Посилкіна, О. В. Літвінова, Ю. С. Братішко. – Х.: НФаУ, 2018. – 207 с.
Додаткова література для поглибленого вивчення освітньої компоненти	<ol style="list-style-type: none"> 1. Посилкіна О. В. Методологія наукових досліджень та інноваційний розвиток : навч. посіб. / О. В. Посилкіна, О. В. Літвінова, Ю. С. Братішко – Х. : НФаУ, 2020. – 220 с. 2. Братішко Ю.С. Управління інноваційним потенціалом фармацевтичної організації / Ю. С. Братішко, О. В. Посилкіна // Сучасні досягнення фармацевтичної технології : матеріали X міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 60-річчю з дня народж. д-ра фармацевт. наук, проф. Гладуха Євгенія Володимировича, м. Харків, 10-11 трав. 2023 р. Харків : НФаУ, 2023. с. 206-209.
Актуальні електронні інформаційні ресурси (журнали, сайти тощо) для поглибленого вивчення освітньої компоненти	<ol style="list-style-type: none"> 1. Офіційний сайт державного комітету статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/ 2. Офіційний сайт Верховної ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://rada.gov.ua 3. Офіційний сайт бібліотеки ім. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/ 4. Центр дистанційних технологій навчання НФаУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.pharmel.kharkiv.edu 5. Офіційний сайт кафедри управління та забезпечення якості у фармації НФаУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://quality.nuph.edu.ua/ 6. Офіційний сайт Наукової бібліотеки НФаУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://lib.nuph.edu.ua/ 7. Науково-практичний журнал «Проблеми інноваційно-інвестиційного розвитку» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://nonproblem.net 8. Науково-практичний журнал Національної академії наук України «Наука та інновації» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://scinn.org.ua/ 9. Наукове видання «Innovation and Sustainability» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://ins.vntu.edu.ua/index.php/ins
Система дистанційного навчання Moodle	https://pharmel.kharkiv.edu/moodle/course/view.php?id=4970

18. Матеріально-технічне й програмне забезпечення освітньої компоненти:

Матеріально-технічне забезпечення: персональні комп'ютери – 27 од.; мультимедіа проектор – 2 од.; екран мультимедійний – 2 од.; телевізор – 2 од.; Xerox – 1 од.; принтер – 2 од.

Програмне забезпечення: Програма Office Standard; Програма для організації відеоконференцій ZOOM; Модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище MOODLE.